

การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล*

The Development of School Management Strategies toward World-Class Standard School

¹สิริกานต์ เอื้อธรรากุล, ปพนสรรค์ โพธิพิทักษ์ และ สุปัตนา หอมบุปผา

¹Sirikan Auatarakul, Paponsan Potipitak and Supatana Hombupha

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

NakhonSawanRajabhut University, Thailand.

¹Corresponding Author's Email: Sandyheng1911@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล 2) พัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล 3) ประเมินกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ครูหัวหน้าวิชาการและครู จำนวนทั้งสิ้น 608 คน โดยการวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสอบถามซึ่งมีความเที่ยงของแบบสอบถามเท่ากับ 0.99 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) มีการตรวจสอบกลยุทธ์โดยการวิเคราะห์เนื้อหาจากวิธีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.79$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ($\bar{X}=3.83$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านปฏิบัติการ ($\bar{X}=3.76$) สภาพที่คาดหวังของการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.62$) เมื่อพิจารณาจากค่าความต้องการจำเป็นพบว่า ด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นจากสูงสุด คือ ด้านบุคลากร ($PNI_{Modified}=0.24$) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ($PNI_{Modified}=0.19$) 2. การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล มีกลยุทธ์หลักทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการนำองค์กร 2) ด้านการวางแผนกลยุทธ์ 3) ด้านการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) ด้านการวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ 5) ด้านบุคลากร และ 6) ด้านการปฏิบัติการ 3. ผลการประเมินกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นกลยุทธ์ที่มีความสอดคล้องความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 3.71$)

คำสำคัญ: การพัฒนากลยุทธ์; การบริหารสถานศึกษา; โรงเรียนมาตรฐานสากล

Abstract

The research article consisted of the following objectives: 1) to investigate the current conditions and expectation of school management toward world-class standard school; 2) to

*Received September 3, 2021; Revised November 8, 2021; Accepted March 8, 2022

develop school management strategies toward world-class standard school; and 3) to assess school management strategies toward world-class standard school. A sample group included 608 world-class standard school administrators, head teachers of academic affairs, and teachers. The study employed quantitative and qualitative methods. The tools used for the study were structured interview form and a questionnaire with a validity of 0.99. The obtained data were analyzed by content analysis. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, and Priority Needs Index (PNI). The strategies were verified by content analysis based on connoisseurship technique.

From the study, the following results are found: 1) The current conditions are overall at a high level ($\bar{X} = 3.79$). The aspect with the highest level of mean is knowledge evaluation, analysis, and management ($\bar{X} = 3.83$), while operation has the lowest level of mean ($\bar{X} = 3.76$). The expectation of school management toward world-class standard school is at the highest level ($\bar{X} = 3.62$). When examining the priority needs index, it is found that personnel has the highest level ($PNI_{Modified}=0.24$), while the lowest level is knowledge evaluation, analysis, and management ($PNI_{Modified}=0.19$). 2) The development of school management strategies toward world-class standard school consists of six aspects which are (1) organizational leadership; (2) strategic planning; (3) focusing on students and stakeholders; (4) knowledge evaluation, analysis, and management; (5) personnel; and (6) operation. 3) From assessing school management strategies toward world-class standard school, they are found to be of congruence, propriety, feasibility, and utilization at the highest level ($\bar{X} = 3.71$).

Keywords: Strategy Development; School Management; World-Class Standard School

บทนำ

ปัจจุบันทุกประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยอยู่ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของวิทยาการทางสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นเหตุให้ประเทศต่างๆ ทั่วโลก ไม่สามารถอยู่ได้ตามลำพัง ทุกประเทศต้องมีการสร้างความร่วมมือและอาศัยพึ่งพากันในทุกด้าน ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่แต่ละประเทศต้องมีการติดต่อสื่อสารและสร้างความร่วมมือในการปฏิบัติการกิจ และแก้ปัญหาต่างๆ ร่วมกัน ซึ่งเราจะเห็นได้จากการที่ประเทศในภูมิภาคต่างๆ รวมตัวกัน อาทิเช่น ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รวมตัวกันเป็นอาเซียน (Asean: The Associations of South East Asia) ประกอบกับสังคมโลกปัจจุบันเป็นโลกแห่งข้อมูลข่าวสารและเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based Economy) ซึ่งเป็นสังคมที่ทำให้คนต้องรู้จักการคิดวิเคราะห์เพื่อเป็นการปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์ในสังคมที่มีลักษณะซับซ้อนและนำไปสู่สถานการณ์การแข่งขันทางเศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ จึงทำให้ประเทศต่างๆ ต้องเร่งทำการปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้ประชาชนในประเทศนั้นมีการพัฒนาในทุกด้าน และทำให้ประเทศของตนเองอยู่รอดหรือคงความได้เปรียบมีอำนาจทางความรู้และเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ หรือที่เรียกว่า “Learning Society” มีศักยภาพการแข่งขันเพียงพอในเวทีโลกและเป็นคนคุณภาพแห่งศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล รักความเป็นไทย มีทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา มีทักษะด้านเทคโนโลยี มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการ

สื่อสารและมีทักษะชีวิตสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถของคนไทยก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของโลก

ดังนั้น ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องเร่งหาแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการศึกษาไทยให้มีคุณภาพทัดเทียมกับการศึกษาของนานาชาติ “โรงเรียนมาตรฐานสากล” (World-Class Standard School) ซึ่งเป็นนวัตกรรมการจัดการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงถือกำเนิดขึ้นเพื่อนำมาใช้เป็นมาตรการเร่งด่วนในการยกระดับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเทียบเท่าสากล โดยมุ่งหวังให้นักเรียนมีศักยภาพเป็นพลเมืองโลก ซึ่งเริ่มดำเนินการโรงเรียนนำร่องจำนวน 500 โรงเรียนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในปีการศึกษา 2553 ด้วยการคัดเลือกโรงเรียนที่ศักยภาพในการต่อยอดให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยให้โรงเรียนในโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 และเพิ่มสาระการเรียนรู้ความเป็นสากล มีเป้าหมายหลักคือ การทำให้การศึกษามีคุณภาพ มาตรฐาน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่จะนำไปสู่การพัฒนาเยาวชนไทยให้มีคุณภาพและมาตรฐานเท่าเทียมหรือใกล้เคียงกับนานาชาติอารยประเทศ ประกอบกับความเป็นสากลและสร้างผู้เรียนให้มีศักยภาพความเป็นพลโลก (World Citizen) โดยได้มีการกำกับ ติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาในโครงการอย่างต่อเนื่อง แต่จากการศึกษาการสำรวจดัชนีความสามารถในการเรียนรู้ (The Learning Curve Index) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการศึกษาเปรียบเทียบกับระดับนานาชาติจำนวน 39 ประเทศและ 1 เขตเศรษฐกิจโดยประเมินจากทักษะการคิดและการบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาด้านต่างๆรวมถึงคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนและนักศึกษาของแต่ละประเทศ ซึ่งผ่านการทดสอบความรู้ในระดับสากลพบว่า เกาหลีใต้ได้อันดับ 1 ส่วนไทยได้อันดับ 35 อยู่ในกลุ่มสุดท้ายซึ่งเป็นกลุ่มที่มีคะแนนต่ำสุด (Pudye, 2015) จากข้อมูลดังกล่าวสามารถกล่าวได้ว่าคุณภาพการศึกษาของไทยยังอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับนานาชาติ จึงทำให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงต้องใช้นวัตกรรมการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากลมาเป็นกลยุทธ์หรือเครื่องมือสำคัญในการเร่งยกระดับคุณภาพการศึกษาของไทยให้ได้มาตรฐานระดับสากล

ทั้งนี้ คุณลักษณะสำคัญประการหนึ่งที่จะแสดงว่าโรงเรียนมีความเป็นมาตรฐานสากล คือ การบริหารจัดการโรงเรียนด้วยระบบคุณภาพ ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นระบบที่จะพัฒนาองค์กรให้มีผลการดำเนินงานเป็นเลิศ มาพัฒนาขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการองค์กร เพื่อให้มีวิธีปฏิบัติและผลการดำเนินการในระดับมาตรฐานโลก โดยมีพื้นฐานทางด้านเทคนิคและกระบวนการตัดสินใจมาจากรางวัลคุณภาพแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (The Malcolm Baldrige National Award-MBNQA) ซึ่งเป็นต้นแบบรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ประเทศต่างๆหลายประเทศทั่วโลกนำไปประยุกต์ใช้ เช่นเดียวกับประเทศไทย โดยเรียกรางวัลนี้ว่า Thailand Quality Award (TQA) ซึ่งมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินการประเมิน คือ สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติในด้านการศึกษา ได้มีการนำแนวทางดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในองค์กร สถาบันรวมทั้งสถานศึกษาต่างๆโดยได้กำหนดกรอบเกณฑ์ด้านการจัดการศึกษาเพื่อผลงานที่เป็นเลิศ (Baldrige Education Criteria for Performance Excellence Quality) เพื่อช่วยให้มีการทำความเข้าใจและปรับใช้ในวงการการศึกษาเพื่อการปรับปรุงคุณภาพของโรงเรียน โดยยึดหลักการดำเนินงานเชิงระบบ ทั้งนี้เพื่อผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศสำหรับในประเทศไทยยังไม่ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินสำหรับองค์กรที่จัดการศึกษาไว้โดยเฉพาะ ดังนั้นกรอบในการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีคุณภาพสำหรับการยกระดับโรงเรียนสู่มาตรฐานจึงประยุกต์แนวทางทางเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA) ซึ่งเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศนั้น สามารถจัดแบ่งออกเป็น 7 หมวดด้วยกัน คือ หมวด 1 การนำองค์กร หมวด 2 ด้านการวางแผน

กลยุทธ์ หมวด 3 ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมวด 4 ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ หมวด 5 ด้านบุคลากร หมวด 6 ด้านการปฏิบัติการและหมวด 7 ด้านผลลัพธ์ (Office of the Basic Education Commission, 2010)

จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดในข้างต้น เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาและภารกิจในด้านการจัดการศึกษาของประเทศไทยให้มีการยกระดับคุณภาพและมีความเป็นมาตรฐานสากลทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาและพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล(World-Class Standard School) ซึ่งถือเป็นกุญแจสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของไทยที่โรงเรียนกำลังดำเนินการพัฒนาให้มีความสามารถแข่งขันและทัดเทียมกับนานาชาติ นำไปสู่การปฏิรูปการศึกษาอย่างยั่งยืน และพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพในเวทีการแข่งขันในประชาคมโลก โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลนำมาร่างเป็นกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลซึ่งผ่านการตรวจสอบกลยุทธ์โดยการจัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญแล้วว่ามีเหมาะสม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล
2. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล
3. เพื่อประเมินกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูล ตัวชี้วัด คุณลักษณะและการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่บริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล โดยกำหนดคุณสมบัติเป็นผู้บริหารระดับนโยบายหรือเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนและผ่านการประเมินโรงเรียนมาตรฐานสากลจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับ ObecQA จำนวน 12 คน โดยเครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหาและสร้างเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับไปทดลองเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ฉบับเพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับตามวิธีของ Cronbach ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.99 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐานคือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำมาคำนวณหาค่า $PNI_{Modified}$ และทำการสังเคราะห์เพื่อร่างเป็นกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล

ขั้นตอนที่ 2 นำข้อมูลที่ได้จากจากแบบสอบถามในขั้นตอนที่ 1 มาสังเคราะห์ข้อมูลโดยการทำSWOT Analysis และ SWOT Matrix มาร่างเป็นกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลนำร่างกลยุทธ์มาตรวจสอบความเหมาะสมด้วยวิธีการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญโดยผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 9คน ปรับปรุงกลยุทธ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้กลยุทธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นพร้อมทั้งผู้วิจัยจัดทำคู่มือการใช้กลยุทธ์และให้ผู้เชี่ยวชาญซึ่งใช้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดียวกันกับการทำสัมมนาอิงกลุ่มผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจนได้คู่มือที่สมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 3 นำกลยุทธ์พร้อมคู่มือการใช้กลยุทธ์ส่งให้อำนวยการโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับ ScQA ทางไปรษณีย์พร้อมกับประสานงานทางโทรศัพท์เพื่อใช้แจ้งวัตถุประสงค์และรายละเอียดการบริหารตามคู่มือการใช้ กลยุทธ์ จำนวน 20 โรงเรียนโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ทำการประเมินกลยุทธ์ในประเด็น

ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ทั้งรายชื่อและภาพรวมและสรุปผลการประเมินกลยุทธ์

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล มีรายละเอียดดังนี้

1.1 สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลในปัจจุบัน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.79$) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการปฏิบัติการ ($\bar{X}=3.76$) รองลงมาคือ ด้านผลลัพธ์ ($\bar{X}=3.77$) ลำดับสุดท้ายที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือด้านการวางแผนกลยุทธ์ และด้านการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($\bar{X}=3.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ลำดับประกอบด้วย สถานศึกษามีแนวทางและมาตรการที่ใช้ควบคุมและปรับปรุงกระบวนการทำงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสถานศึกษามีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และครูสามารถใช้เทคโนโลยีการออกแบบการเรียนรู้และการทำงาน ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ประกอบด้วยสถานศึกษามีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ได้เหมาะสมและสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนที่เทียบเคียงมาตรฐานสากล สถานศึกษามีการจัดวางทิศทางการบริหาร การกำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยม พันธกิจ และเป้าประสงค์ของสถานศึกษา เพื่อกำหนดภาพความสำเร็จของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามมาตรฐานสากล และสถานศึกษาประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ได้ข้อมูลและมีความเข้าใจในแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา ด้านการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วยสถานศึกษามีระบบการดูแลช่วยเหลือผู้ที่สามารถสร้างความมั่นใจกับผู้ปกครองด้านอัตราส่วนของผู้เรียนและจำนวนครูนั้นมีความเหมาะสม สถานศึกษาจัดทำระบบสารสนเทศของนักเรียนที่อยู่ทั้งในและนอกพื้นที่บริการได้อย่างทั่วถึง และสถานศึกษาจัดบริการแนะแนวที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และอนาคตของผู้เรียน

1.2 สภาพที่คาดหวังของการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=3.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านบุคลากร ($\bar{X}=4.71$) รองลงมาคือ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ($\bar{X}=4.67$) และด้านการนำองค์กร ($\bar{X}=4.65$) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับการพิจารณาจากค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ในการพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลากร มีลำดับค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลสูงสุด ซึ่งแต่ละด้านมีรายการค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ลำดับดังต่อไปนี้ ด้านบุคลากร ประกอบด้วย สถานศึกษากำหนดตัวชี้วัดการประเมินความผูกพันและความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานตามความแตกต่างสำหรับผู้ปฏิบัติงานแต่ละกลุ่ม ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจความต้องการในการพัฒนาของครูเพื่อทำแผนเป็นรายบุคคล และสถานศึกษามีแผนรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังคน ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ประกอบด้วย สถานศึกษาประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ได้ทราบข้อมูลและมีความเข้าใจในแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา และสถานศึกษามีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ได้เหมาะสมสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนที่เทียบเคียงมาตรฐานสากล ด้านการนำองค์กรประกอบด้วยผู้บริหารมีการเลือกวิธีการปฏิบัติที่เด่น (Best Practice) ของสถานศึกษา อื่นๆ มาปรับใช้พัฒนาให้เป็นวิธีการปฏิบัติที่เด่นของตนเอง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

มีส่วนร่วมในการกำหนดค่านิยม วิสัยทัศน์และพันธกิจของสถาน ศึกษาให้มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กัน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียน มาตรฐานสากล

องค์ประกอบหลัก	สภาพการบริหารสถานศึกษา (n=608)						ค่า PNI	ลำดับความต้องก จำเป็น
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่คาดหวัง				
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. ด้านการนำองค์กร (Leadership)	3.80	0.44	มาก	4.65	0.26	มากที่สุด	0.22	3
2. ด้านการวางแผนกลยุทธ์ (Strategy)	3.79	0.47	มาก	4.67	0.23	มากที่สุด	0.23	2
3. ด้านการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย (Student and Stakeholders Focus)	3.79	0.48	มาก	4.59	0.28	มากที่สุด	0.21	5
4. ด้านการวัด การวิเคราะห์และ การจัดการความรู้ (Measurement, Analysis and Knowledge Management)	3.83	0.51	มาก	4.57	0.24	มากที่สุด	0.19	7
5. ด้านบุคลากร (Workforce)	3.80	0.48	มาก	4.71	0.22	มากที่สุด	0.24	1
6. ด้านการปฏิบัติการ (Operations)	3.76	0.53	มาก	4.53	0.34	มากที่สุด	0.20	6
7. ด้านผลลัพธ์ (Results)	3.77	0.57	มาก	4.61	0.30	มากที่สุด	0.22	3
รวม	3.79	0.36	มาก	4.62	0.18	มากที่สุด	0.21	

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล ได้ผลการวิจัยพบว่า ผลการพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลมีดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 ด้านการนำองค์กร (Leadership) ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ย่อย ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนทุนเพื่อการวิจัยเพื่อพัฒนาและสร้างนวัตกรรมสำหรับการจัดการเรียนการสอนของครู 2) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสจัดเวทีให้ชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ร่วมแสดงความคิดเห็นด้านการปฏิบัติงานสู่ความเป็นเลิศ 3) เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการกำหนดค่านิยม วิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาไปสู่สถานศึกษามาตรฐานสากลและ 4) ผู้บริหารสถานศึกษากระจายอำนาจตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อให้เกิดการทำงานจริงใจให้คนร่วมกันทำงานมุ่งมั่นพัฒนาสถานศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 ด้านการวางแผนกลยุทธ์ (Strategy) ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ย่อย ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการสร้างความรู้และความเข้าใจในแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาให้กับบุคลากรในสถานศึกษาและบุคคลภายนอก 2) เปิดโอกาสให้ชุมชนหรือบุคคลภายนอกสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดตัวชี้วัดกระบวนการ ขั้นตอนกำหนดแผนกลยุทธ์รวมทั้งแผนปฏิบัติการที่นำไปสู่การปฏิบัติ และ 3) ส่งเสริมให้มีการจัดสรรทรัพยากรที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาและสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน

กลยุทธ์ที่ 3 ด้านการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย(Student and Stakeholders Focus) ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ย่อย ได้แก่ 1) ส่งเสริมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพตอบสนองความต้องการของนักเรียน 2) ส่งเสริมกิจกรรมสร้างสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับบุคคลในชุมชนเพื่อเป็นการเปิดโอกาสในการรับฟังข้อเสนอแนะและข้อควรปรับปรุงของสถานศึกษาให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในชุมชนและ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุน

ให้นำระบบสารสนเทศเข้ามาใช้ในการสำรวจความต้องการของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดระบบช่วยเหลือแนะแนวนักเรียนอย่างรอบด้าน

กลยุทธ์ที่ 4 ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis and Knowledge Management) ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ย่อย ได้แก่ 1) ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรภายในสถานศึกษาใช้สารสนเทศเพื่อการวิเคราะห์และจัดการความรู้ เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในวิธีการนำระบบสารสนเทศมาปรับใช้จัดการกับข้อมูลของสถานศึกษาและมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง 2) ผู้บริหารจัดตั้งทีมงานหรือคณะกรรมการในการดูแลรับผิดชอบการพัฒนาสารสนเทศและนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการจัดการความรู้และ 3) สนับสนุนพัฒนาระบบสารสนเทศของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพโดยการสร้างความตระหนักและความเข้าใจผ่านการจัดกิจกรรมต่างๆ ระหว่างสถานศึกษากับบุคคลภายนอกเพื่อให้โอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนในสนับสนุนการพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 5 ด้านบุคลากร (Workforce) ประกอบด้วย 4 ข้อกลยุทธ์ย่อย ได้แก่ 1) ส่งเสริมความก้าวหน้าและการพัฒนาวิชาชีพตนเองของครูโดยเปิดโอกาสและรับฟังข้อคิดเห็น ความต้องการของครู และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการทำแผนพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา 2) สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของบุคลากรและรายงานการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาทำการสำรวจความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อตัวบุคลากรของสถานศึกษาและ 4) ส่งเสริมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการทำแผนรองรับการเปลี่ยนแปลงอัตรากำลังบุคลากร

กลยุทธ์ที่ 6 ด้านการปฏิบัติการ (Operations) ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ย่อย ได้แก่ 1) ส่งเสริมให้มีการนำระบบการควบคุมทั้งจากภายในและภายนอกสถานศึกษามาทำการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานทั้ง 4 ฝ่ายของสถานศึกษารวมทั้งติดตามผลเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับพันธกิจและความต้องการของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2) ส่งเสริมให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการสำรวจจัดกระบวนการเรียนการสอนและระบบการปรับปรุงการศึกษาเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับพันธกิจและตรงกับความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้เรียนและ 3) เปิดโอกาสให้ครูได้พัฒนาตนเองทุกด้านใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้สร้างนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามต้องการความถนัดและศักยภาพของตน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อประเมินกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล ผลการวิจัยพบว่าผลการประเมินกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ประกอบด้วย 1) ความถูกต้อง 2) ความเหมาะสม 3) ความเป็นไปได้ และ 4) ความเป็นประโยชน์

องค์ความรู้ใหม่

แผนภาพที่ 1 กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล

การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลประกอบด้วยกลยุทธ์ 6 ด้าน ดังนี้

1. **ด้านภาวะผู้นำ (Leadership)** เป็นแนวทางหรือวิธีการบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารสถานศึกษานำมากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม การใช้หลักธรรมาภิบาลการดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรม กฎหมายและความรับผิดชอบต่อชุมชน รวมไปถึงวิธีการที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้สื่อสารกับบุคลากร การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่มีจริยธรรมและวิธีการปฏิบัติที่แสดงถึงความเป็นพลเมืองดี

2. **ด้านการวางแผนกลยุทธ์ (Strategy)** เป็นวิธีการหรือแนวทางที่แสดงให้เห็นถึงการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดทำวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการของสถานศึกษาการถ่ายทอดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการที่นำไปสู่การปฏิบัติ การจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่จะทำให้แผนปฏิบัติการของสถานศึกษาที่กำหนดไว้บรรลุผลสำเร็จ รวมทั้งแนวทางหรือวิธีการที่มีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้เมื่อสถานการณ์เกิดเปลี่ยนแปลง

3. **ด้านการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Students and Stakeholders Focus)** เป็นวิธีการหรือแนวทางการบริหารจัดการเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์กับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อให้เกิดการพัฒนาการศึกษา รวมไปถึงวิธีการสร้างวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

4. **ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis and Knowledge Management)** เป็นวิธีการหรือแนวทางเกี่ยวกับการเลือกรวบรวม วิเคราะห์ จัดการและปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาจัดการความรู้เพื่อให้ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างปลอดภัยและมีความพร้อมต่อการใช้งานในภาวะฉุกเฉิน และการใช้ข้อมูลสารสนเทศมาทบทวนผลการดำเนินงานการใช้ผลที่ได้มาปรับปรุงผลการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อสนับสนุนหรือเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของสถานศึกษา

5. **ด้านบุคลากร (Workforce)** เป็นแนวทางที่ใช้พัฒนาศักยภาพของบุคลากรและนำศักยภาพนั้นมาใช้พัฒนาสถานศึกษาได้อย่างเต็มที่และสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ของสถานศึกษา รวมไปถึงการประเมินขีดความสามารถของบุคลากรอัตรากำลังบุคลากรในสถานศึกษาและการสร้างสภาพแวดล้อมบรรยากาศการปฏิบัติงานที่เอื้ออำนวยให้เกิดผลการดำเนินงาน และการสร้างความผูกพันระหว่างบุคลากร

6. ด้านการปฏิบัติการ (Operations) เป็นกระบวนการและวิธีการจัดการเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา การออกแบบการจัดการและการปรับปรุงกระบวนการที่สำคัญเพื่อนำระบบงานไปใช้สร้างคุณค่าให้นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งการเตรียมพร้อมต่อภาวะฉุกเฉินต่างๆ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ 3 ข้อ ซึ่งค้นพบผลวิจัย มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า

1.1 สภาพการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลในปัจจุบัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับอยู่มากที่สุดทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลมีการดำเนินการอยู่แล้วครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 7 ด้าน และโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลมีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนภายใต้กรอบการดำเนินงานเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติที่มีความต่อเนื่องทำให้โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการได้รับการกำกับดูแล ติดตามผลการดำเนินงานรวมทั้งการพัฒนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Rattanalerd (2020) พบว่า สภาพการดำเนินงานปัจจุบันในการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการปฏิบัติการทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษายังไม่สามารถหาแนวทางและมาตรการที่ใช้ควบคุมและปรับปรุงกระบวนการทำงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Sripiraiwan (2012) พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการปฏิบัติการกับด้านการมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำรองลงมาจากด้านปฏิบัติการ คือด้านผลลัพธ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคุณภาพนักเรียนซึ่งเป็นผลผลิตหรือผลลัพธ์ที่สำคัญที่สุดยังไม่บรรลุเป้าหมายโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล แนวทางการบริการด้านวิชาการ หลักสูตรสถานศึกษายังไม่สามารถนำพานักเรียนไปสู่เป้าหมายของคุณภาพระดับมาตรฐานสากลได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย Bangroy (2012) พบว่า นักเรียนซึ่งเป็นกุญแจสำคัญขององค์ประกอบด้านผลลัพธ์นั้น มีความต้องการให้สถานศึกษาปรับปรุงหลักสูตรและเทคนิคการสอนให้ทันสมัย เนื่องจากนักเรียนมองว่า ปัจจุบันโรงเรียนมีปัญหาด้านหลักสูตรและกิจกรรมที่การสอนไม่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษมากเท่าที่ควร และนักเรียนต้องการให้มีนักเรียนแลกเปลี่ยนและครูชาวต่างชาติเพิ่มขึ้น และในประเด็นการวางแผนกลยุทธ์ และด้านการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสาเหตุที่มีค่าเฉลี่ยต่ำเป็นลำดับที่ 3 ของสภาพการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลในปัจจุบันนั้น อาจเป็นเพราะการวางแผนกลยุทธ์ในการนำพาสถานศึกษาไปสู่มาตรฐานสากลนั้นยังมีแนวทางการปฏิบัติที่ไม่ชัดเจน ประกอบกับขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จึงทำให้การวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลนั้นไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Khongrat (2015) ที่ผลการศึกษาพบว่า ด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษานั้น สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานไม่ชัดเจนและนำไปสู่การปฏิบัติได้น้อย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนและชุมชนมีน้อยไม่ต่อเนื่อง

1.2 สภาพที่คาดหวังของการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับ ScQA แล้วยังคง

ต้องการที่จะพัฒนาสถานศึกษาตนเองต่อไปให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้นอีกนั่นคือระดับ ObecQA ประกอบกับสถานศึกษามีการนำแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง จึงอาจเป็นแรงผลักดันที่สำคัญที่ทำให้สถานศึกษาคาดหวังที่จะพัฒนาสถานศึกษาต่อไปเป้าหมายความสำเร็จที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของSripraiwan (2012) พบว่า สภาพที่คาดหวังของการพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา นั้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยและมีค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนามากที่สุด คือ ด้านบุคลากร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญสูงสุดที่จะส่งเสริมการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพได้ ดังนั้นการพัฒนาปรับปรุงบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในบริบทและจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา จึงเป็นแนวทางในการกำหนดแผนปฏิบัติการไปสู่เป้าหมายความสำเร็จสถานศึกษาได้ แต่ปัจจุบันครุมีภาระหน้าที่หลายอย่างนอกเหนือจากการจัดการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Wilson (2006) พบว่า มีปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลคือบุคลากรต้องใช้เวลาปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นนอกเหนือจากเวลาทำงานปกติแต่ละวัน เนื่องจากภาระงานที่มากขึ้นจนเกินไป รวมทั้งการที่ครูขาดอิสระในการตัดสินใจ ขาดอำนาจในการเลือกปฏิบัติงานหรือพัฒนาตามความสามารถความต้องการของตนทำให้ครูไม่ได้รับการพัฒนาอย่างแท้จริง ในประเด็นด้านการวางแผนกลยุทธ์ ที่มีค่าเฉลี่ยและค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI) ในการพัฒนากลยุทธ์สูงเป็นลำดับที่ 2 นั้นทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรในสถานศึกษามีความต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษาทำการชี้แจงแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลให้มีความชัดเจน พร้อมทั้งยังคาดหวังให้สถานศึกษาทำการวางแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการให้มีความสอดคล้องกับแนวทางทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลในด้านหลักสูตรและการสอนให้เทียบเคียงกับมาตรฐานสากล ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Siriwan (2012) พบว่า แนวทางการนำนโยบายโรงเรียนมาตรฐานสากลสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาด้านนโยบายนั้น ผู้บริหารควรสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยการชี้แจงหรือประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักให้กับผู้ปฏิบัติ ควรปรับเปลี่ยนเป้าหมายนโยบายให้มีความยืดหยุ่น จัดทำคู่มือประมวลแบบแผนในการปฏิบัติงานที่มีความชัดเจน และในประเด็นการนำองค์กรพบว่ามีความเฉลี่ย และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI) ในการพัฒนากลยุทธ์สูงเป็นลำดับที่ 3 นั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรในสถานศึกษามีความคาดหวังในตัวผู้บริหารสถานศึกษาว่า ต้องเป็นผู้ที่มีสมรรถนะสูงสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ความเข้าใจในการสื่อสาร อีกทั้งยังต้องสามารถแสวงหาผู้ร่วมพัฒนา จึงจะสามารถนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายการพัฒนาสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Plexico (2008) พบว่าการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นระบบที่ค่อนข้างยุ่งยาก และซับซ้อนมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญหลายประการภายใต้ เงื่อนไขและคุณลักษณะที่เฉพาะต้องอาศัยเอกสารแนวทางที่ละเอียดและสมบูรณ์มากที่สุดหรืออาศัยผู้เชี่ยวชาญที่มีภาวะผู้นำที่ช่วยแนะนำแผนการดำเนินงาน การกำหนดแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนการจัดกิจกรรมงานโครงการเพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียนบรรลุสำเร็จตามเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลมีทั้งหมด 6 ด้าน ด้วยกัน คือ ด้านการนำองค์กร ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านการวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ด้านบุคลากร ด้านการปฏิบัติการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นนวัตกรรมการจัดการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนำมาใช้เป็นนวัตกรรมมาตรฐานในการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยมีองค์ประกอบหลัก 2 ส่วน ได้แก่ การจัดการเรียน

การสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ และเพื่อให้การขับเคลื่อนเป็นไปตามเป้าหมาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) เป็นแนวทางสำหรับโรงเรียนนำไปประยุกต์ใช้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของKongthawee (2013) พบว่า แนวทางการดำเนินงานบริหารระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนวัฒโนทัยประกอบด้วย 7 หมวด โดยหมวดที่ 7 เป็นการสรุปผลการดำเนินงานตั้งแต่หมวดที่ 1-6 โดยจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่แสดงถึงผลการดำเนินการ ซึ่งสามารถอภิปรายแต่ละด้านดังต่อไปนี้

2.1 ด้านการนำองค์กร เป็นแนวทางหรือวิธีการการบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารสถานศึกษานำมากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษา การดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรม กฎหมายและความรับผิดชอบต่อชุมชน รวมไปถึงวิธีการที่ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารกับครูและบุคลากรในสถานศึกษา การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่มีจริยธรรมและวิธีการปฏิบัติที่แสดงถึงความเป็นพลเมืองดีทั้งนี้อาจเป็นเพราะการนำองค์กรเป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับการมีวิสัยทัศน์การมุ่งมั่นในการบริหารระบบคุณภาพสู่มาตรฐานสากล ความสามารถในการตัดสินใจในการปรับเปลี่ยนให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความริเริ่ม รวมถึงความสามารถในการโน้มน้าวใจบุคลากรทางการศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้หันความเป็นสากลและสร้างสรรค์นวัตกรรมการบริหารโดยบูรณาการวัฒนธรรมสากลกับบริบทสังคมไทยเพื่อนำสถานศึกษาไปสู่มาตรฐานสากล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Scanlan, and Lopez (2012) ซึ่งได้กำหนดแนวทางในการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลไว้ว่า ผู้นำโรงเรียนต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการกำหนดทิศทางของโรงเรียนและโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับวัฒนธรรมและการปฏิบัติที่สะท้อนถึงวิสัยทัศน์และเสริมสร้างศักยภาพของโรงเรียนและการเป็นผู้นำแบบมีอาชีพ

2.2 ด้านการวางแผนกลยุทธ์เป็นวิธีการหรือแนวทางที่แสดงให้เห็นถึงการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดทำวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาการถ่ายทอดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติ การจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพียงพอที่จะทำให้แผนปฏิบัติการของสถานศึกษาที่กำหนดไว้บรรลุผลสำเร็จ รวมทั้งหมายถึงแนวทางหรือวิธีการที่มีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้เมื่อสถานการณ์เกิดเปลี่ยนแปลงทั้งนี้อาจเป็นเพราะการวางแผนเชิงกลยุทธ์เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับการกำหนดแนวทางกระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล รวมทั้งแนวทางการนำกลยุทธ์ไปใช้ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Siriwan (2012) ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการนำนโยบายโรงเรียนมาตรฐานสากลสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ด้านการวางแผนนโยบายนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายและการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยการทำการชี้แจงหรือประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ ควรสร้างความตระหนักให้กับผู้ปฏิบัติ และควรปรับเปลี่ยนเป้าหมายนโยบายให้มีความยืดหยุ่น พร้อมทั้งจัดทำคู่มือประมวลแบบแผนในการปฏิบัติงานที่มีความชัดเจน โรงเรียนควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าใจ เห็นด้วยและให้การสนับสนุนเป้าหมายของกลยุทธ์ไปสู่การนำไปปฏิบัติและมีความพร้อมในการปฏิบัติงาน

2.3 ด้านการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียคือวิธีการหรือแนวทางการบริหารจัดการเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์กับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน และการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานสากลซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Munkong (2011) ที่พบว่า การดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลให้มีประสิทธิภาพ โรงเรียนควรมีการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนในการวางแผนเพื่อการ

พัฒนาโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่องและซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Thongkam (2015) ที่ผลการวิจัยด้านการการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพบว่าโรงเรียนควรมีการประเมินความพึงพอใจเพื่อนำมาใช้ในการกำหนดแนวทางการแก้ไขและปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและต้องสอดคล้องกับความต้องการและทิศทางการจัดการศึกษา

2.4 ด้านการวัดการวิเคราะห์และการจัดการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางเกี่ยวกับการเลือกรวบรวม วิเคราะห์ จัดการและปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศและการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาจัดการความรู้เพื่อให้ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาเป็นข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัยและมีความพร้อมต่อการใช้งาน ในภาวะฉุกเฉิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะองค์ประกอบด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการนำสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศมาดำเนินการวัดและผลการปฏิบัติงานเพื่อนำพาสถานศึกษาไปสู่มาตรฐานสากล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Yot-on (2012) ที่ได้เสนอแนะว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากลที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศที่เหมาะสม รวมถึงการวิเคราะห์ผลการจัดการความรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ครูนำมาเป็นประเด็นในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยและผลิตสื่อ นวัตกรรมใหม่ๆ ให้มากขึ้นให้ครูศึกษาระบบการวัดการประเมินผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลและนำมาปรับใช้ในการเรียนการสอนให้มากขึ้น

2.5 กลยุทธ์ด้านบุคลากร หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่ผู้บริหารสถานศึกษานำมาใช้สร้างความผูกพันระหว่างครู นักเรียนและสถานศึกษาเพื่อสร้างวัฒนธรรมในการทำงานที่ดีให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาเป็นแนวทางที่ใช้พัฒนาบุคลากรให้มีการใช้ศักยภาพและนำศักยภาพนั้นมาใช้พัฒนาสถานศึกษาได้อย่างเต็มที่และสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์และแผนปฏิบัติโดยรวมของสถานศึกษาที่วางไว้รวมถึงการประเมินขีดความสามารถของบุคลากรอัตรากำลังบุคลากรในสถานศึกษาและการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้เกิดผลการดำเนินงานทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรเป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร การทำงานเป็นทีมและการมุ่งเน้นระบบทีมงานให้มีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นให้บุคลากรมีความจงรักภักดีต่อองค์กรและร่วมกันสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพสู่ผู้เรียนสู่ความเป็นสากลซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kaewpanna (2014) ที่กล่าวถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ (Academic Leader-ship) เป็นผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ครู ชุมชนและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเป็นผู้นำการบริหารการเปลี่ยนแปลง และต้องสามารถใช้เทคโนโลยีในการบริหารการศึกษาและการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ใหม่ เพื่อพัฒนาครูและนักเรียน โดยครูโรงเรียนมาตรฐานสากลนั้นต้องสามารถใช้สื่อ ICT ในการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลและเผยแพร่ผลงานทั้งระบบออนไลน์ (online) และออฟไลน์ (offline) ได้

2.6 ด้านการปฏิบัติการเป็นกระบวนการวิธีการจัดการเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา การออกแบบการจัดการและการปรับปรุงกระบวนการที่สำคัญเพื่อนำระบบงานไปใช้สร้างคุณค่าให้นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติไปสู่ความสำเร็จของสถานศึกษารวมทั้งการเตรียมพร้อมต่อภาวะฉุกเฉินต่างๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการปฏิบัติการ เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศและเทคโนโลยีและการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ในประเด็นสำคัญ เช่น การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมุ่งมั่นสู่ความเป็นเลิศตามเกณฑ์มาตรฐานสากลและการสร้างนวัตกรรมใหม่ที่เอื้อต่อการเรียนสู่มาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่องสนับสนุนการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาจัดการความรู้ด้วยระบบคุณภาพสู่มาตรฐานสากลซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Thaochalee (2013) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง

ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาที่สัมพันธ์กับการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย การพัฒนาศักยภาพบุคลากรการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็น ระบบ ระบบการบริหารงานวิชาการมุ่งผลสัมฤทธิ์ การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการและด้านคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

2.7 ด้านผลลัพธ์ หมายถึง ผลการประเมินผลการดำเนินการและการปรับปรุงในด้านที่สำคัญทุกด้าน ของสถานศึกษา ตั้งแต่องค์ประกอบที่ 1-6 ได้แก่ ผลลัพธ์ด้านนักเรียน ผลลัพธ์ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผลลัพธ์ ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กรและผลลัพธ์ด้านการบริหารทั้ง 4 ฝ่ายของสถานศึกษาที่สอดคล้อง และเป็นไปตามเกณฑ์ตัวชี้วัดของความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานที่มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพสู่มาตรฐานสากลนั้น จะพิจารณาจากความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Chinnapong (2017) ที่ได้สรุปว่า ผลลัพธ์ของการดำเนินงานเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียน และคุณภาพ การบริหารจัดการในประเด็นสำคัญ ได้แก่ โรงเรียนมุ่งเน้นการผลิตผู้เรียนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับสังคมไทย และสังคมโลก ปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานสากล โดยมุ่งเน้น การพัฒนาผู้เรียนให้สามารถแข่งขันเทียบเคียงกับประเทศอื่นในเวทีโลก โดยบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ สู่มาตรฐานสากลที่มีความยืดหยุ่น ทันสมัย ความสอดคล้องเหมาะสมกับสังคมไทย ตลอดจนมุ่งเน้นการ กระจายอำนาจได้อย่างมีอิสระเพื่อนำองค์กรสู่มาตรฐานสากล และสามารถดำเนินการวัดผลการปฏิบัติงาน ด้วยตัวชี้วัดที่เป็นรูปธรรมตามเกณฑ์มาตรฐานสากล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อประเมินกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียน มาตรฐานสากลพบว่า ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ที่สุดทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระบวนการพัฒนากลยุทธ์มีขั้นตอนที่เหมาะสมสอดคล้องของขั้นตอนการ พัฒนาและแต่ละขั้นตอนดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งมีกระบวนการพัฒนาดังต่อไปนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา องค์ประกอบของโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยการสัมภาษณ์และศึกษาจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีการบริหาร สถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล และการบริหารเชิงกลยุทธ์และทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานสากล ได้องค์ประกอบ 7 ด้าน คือ ด้านการนำองค์กร ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านการมุ่งเน้น นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ด้านบุคลากร ด้าน และ ผลลัพธ์นำมาเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามขั้นตอนถามเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการ บริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล จากนั้นนำผลที่ได้มาสังเคราะห์เนื้อหาวิเคราะห์ SWOT Analysisและ SWOT Matrix แล้วทำการยกร่างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล รวมทั้งการ ตรวจสอบกลยุทธ์และความเหมาะสมของคู่มือการนำกลยุทธ์ไปใช้ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งขั้นตอน ดังกล่าวสอดคล้องกับกระบวนการสร้างกลยุทธ์ของ Pudyen (2015) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนากลยุทธ์ โรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษาสู่เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติซึ่งใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณและ คุณภาพและข้อมูลจากแบบสอบถาม วิเคราะห์สถิติบรรยายและวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของความต้องการ จำเป็นด้วยเทคนิค PNI modified ประเมินกลยุทธ์โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและการจัดสัมมนา ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา และทำการปรับปรุงเนื้อหาให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สรุป

การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลนั้นประกอบด้วยกลยุทธ์ทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการนำองค์กร เป็นแนวทางหรือวิธีการที่ผู้บริหารกำหนดทิศทางของสถานศึกษาในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร ซึ่งจะส่งผลไปถึงด้านการวางแผนกลยุทธ์ ที่เป็นแนวทางในการนำแผนปฏิบัติการที่วางไว้ไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งการการจัดสรรการใช้ทรัพยากรที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ที่ตั้งไว้ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดด้านการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นแนวทางการบริหารจัดการที่สร้างความสัมพันธ์กับผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อทำให้การพัฒนานั้นเกิดประโยชน์สูงสุดและตรงกับความต้องการของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ เป็นวิธีการใช้ข้อมูลสารสนเทศมาทบทวนผลการดำเนินงาน ปรับปรุงผลการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อสนับสนุนหรือเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของสถานศึกษา ด้านบุคลากรเป็นแนวทางและวิธีการที่ผู้บริหารสถานศึกษานำมาใช้สร้างความผูกพันระหว่างบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา การสร้างวัฒนธรรมในการทำงานที่ดีให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาเป็นแนวทางที่ใช้พัฒนาบุคลากรให้มีการใช้ศักยภาพและนำศักยภาพนั้นมาพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างเต็มที่และสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์และแผนปฏิบัติการโดยรวมของสถานศึกษาที่วางไว้ ด้านการปฏิบัติการเป็นวิธีการจัดการเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา การออกแบบการจัดการและการปรับปรุงกระบวนการที่สำคัญเพื่อนำระบบงานไปใช้สร้างคุณค่าให้นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยกลยุทธ์แต่ละด้านจะส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบตัวสุดท้ายคือด้านผลลัพธ์ ซึ่งเป็นผลการประเมินผลการดำเนินการและการปรับปรุงในด้านที่สำคัญทุกด้านของสถานศึกษา เพื่อยกระดับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานเทียบเท่าสากล สร้างเยาวชนให้ไทยให้มีความสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีความสามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีคุณธรรมนำความรู้ รักความเป็นไทยและมีคุณลักษณะเป็นพลโลกตามจุดมุ่งหมายของโรงเรียนมาตรฐานสากลของกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 สถานศึกษาที่ต้องการเข้ารับการพัฒนาหรือการประเมินสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลในระดับ ObecQA ควรทำการหารือกับผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่ ทำการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกของสถานศึกษา เพื่อวิเคราะห์ถึงความพร้อมและความต้องการในการพัฒนาสถานศึกษาให้ตรงกับความคาดหวังของสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่เป้าหมายคือการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล

1.2 สถานศึกษาที่ต้องการนำกลยุทธ์ไปใช้ ควรทำการศึกษาคู่่มือการใช้กลยุทธ์แล้วเลือกกลยุทธ์มาปรับใช้ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานั้นๆ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การนำกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลไปปฏิบัติจริงในสถานศึกษาแล้วประเมินเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นทั้งก่อนและหลังการใช้กลยุทธ์ว่ามีความแตกต่างกัน

2.2 การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยหรือแรงจูงใจที่ส่งผลต่อผู้บริหารสถานศึกษาในการนำสถานศึกษาเข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งจะทำให้ทราบถึงปัจจัยหรือสาเหตุที่ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล

2.3 การศึกษาเรื่องกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลในสังกัดอื่น อาทิ สังกัดกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

References

- Bangroy, S. (2012). *The Study to Detertiline the Needs and Problems in Learning English in Preparation for ASEAN Community of Mathayomsuksa 3 in Education Expansion School in the Suratthani Primary Education Service Area 1*. (Master's Thesis). UbonRatchathani University. UbonRatchathani.
- Chinnapong, S. (2017). *Factors of Secondary School Administration with Quality System to World-Class Standard*. (DoctoralDissertation). Nakhon Pathom Rajabhat University. Nakhon Pathom.
- Kaewpanna, N. (2014). *International Standard School English Learning Management Model under the Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education*. (Doctoral Dissertation). North Bangkok University. Bangkok.
- Khongrat, N. (2015). *Developing Operation Strategies to Upgrade the Quality of Municipality Schools Under Local Educational Group 18*. (Doctoral Dissertation). Kamphaeng Phet University. Kamphaeng Phet.
- Kongthawee, A. (2013). *The Procedured Quality Administration Guidelines for World-Class Standard School of Wattanothaipayap School, Chiang Mai Province*. (Master's Thesis). Chiang Mai University. Chiang Mai.
- Munkong, J. (2011). *The Operation toward the Implementation Guidelines of World-Class Standard School*. (Master's Thesis). Silpakorn University. Bangkok.
- Office of the Basic Education Commission. (2010). *National Education Act. B.E. 2542 (1999) and Amendments Third National Education Act. B.E. 2553 (2010)*. Bangkok: Prime Minister's Office.
- Plexico, C. (2008). *Global Trends Necessitating a World Class Education*. (Doctoral Dissertation). Auburn University. USA.
- Pudyen, B. (2015). *The Development of Management Strategies of the World-class Standard Elementary Schools towards Thailand Quality Award*. (Doctoral Dissertation). Sripatum University. Bangkok.
- Rattanalerd, W. (2020). *A Study of Conditions and Operational Guidelines to Promote, Support and Develop School Quality System Management with International Standards under the Secondary Educational Service Area Office 16*. The Secondary Educational Service Area 16 Office: Supervision, Monitoring and Evaluation for Educational Pro.
- Scanlan, M., & Lopez, F. (2012). *How School Leaders Promote Equity and Excellence for Bilingual Students*. Retrieved November 26, 2019, from <http://www.sagepub.com/journalsPermissions>

- Siriwan, D. (2012). *Guidelines for Implementing International Standard School Policies into Practice in Educational Institutions Elementary School under the Office of the Basic Education Commission*. (Doctoral Dissertation). Kasetsart University. Bangkok.
- Sripaiwan, R. (2012). *The Development of Management Strategies towards Excellence of the Worldclass-Standard Elementary Schools*. (Doctoral Dissertation). Chulalongkorn University. Bangkok.
- Thaochalee, W. (2013). *The Efficiency of School Administration Related to the World Class Standard School of Swcondary Schools in the Northeastern Region*. (Doctoral Dissertation). Silpakorn University. Bangkok.
- Thongkam, M. (2015). *Quality Management System in World-Class Standard Schools under the Jurisdiction of Secondary Educational Service Area Office 9*. (Master's Thesis). Nakhon Pathom Rajabhat University. Nakhon Pathom.
- Wilson, J.M. (2006). *Leadership Trapeze: Strategies for Leadership in Team-Based Organizations*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Yot-on, W. (2012). *The Study of School's Curriculum Management in World Class Standard School in Nakhon Sawan Province*. (Master's Thesis). Burapha University. Chonburi.